

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W I Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Kazimierza Wielkiego
w Olkuszu

ROZDZIAŁ I
DEFINICJE

§ 1

Ilekróć w niniejszych Standardach Ochrony Małoletnich mowa jest o:

1. Standardach – należy przez to Standardy Ochrony Małoletnich w I Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Kazimierza Wielkiego w Olkuszu ;
2. Dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora I Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Kazimierza Wielkiego w Olkuszu ;
3. Szkole – należy przez to rozumieć I Liceum Ogólnokształcące im. Króla Kazimierza Wielkiego w Olkuszu ;
4. pracowniku – należy przez to rozumieć nauczyciela i pracownika szkoły oraz inne osoby realizujące w Szkole działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, z którymi nawiązano stosunek prawny na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariuszy, stażystów, praktykantów i inne osoby, które z racji powierzonych zadań lub funkcji mają w Szkole kontakt z małoletnimi;
5. małoletnim – należy przez to rozumieć osobę do uzyskania pełnoletności tj. ukończenia lat osiemnastu zgodnie z kodeksem cywilnym;
6. rodzicach - należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem;
7. zgodzie rodzica – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego, w przypadku braku porozumienia między rodzicami należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
8. danych osobowych – należy przez to rozumieć wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub

możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej ("osobie, której dane dotyczą"); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej;

9. krzywdzeniu dziecka – należy rozumieć jako każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania oraz popełnienie czynu zabronionego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:

- a. przemoc fizyczna – jest to celowe użycie siły fizycznej, której skutkiem jest lub może być uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała; skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;
- b. przemoc emocjonalna/psychiczna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać; jej celem jest naruszenie godności osobistej;
- c. przemoc seksualna – to każde zachowanie włączające dziecko w aktywność seksualną, które może prowadzić do seksualnego zaspokojenia kosztem małoletniego; wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);
- d. zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

10. przemocy domowej - zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 424) należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Osobą doznającą przemocy domowej zgodnie z ustawą jest także małoletni będący świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 tej ustawy, tj. min. wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków, rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków.

- 11. osobie odpowiedzialnej za Internet – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora pracownika sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie Szkoły oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie.
- 12. treściach szkodliwych i zagrożeniach z sieci - rozumie się:
 - a) treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków);
 - b) treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku uczniów do organizacji nielegalnych i terrorystycznych;
 - c) różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
- 13. Ustalone zasady obowiązują wszystkich pracowników Szkoły.
- 14. Złamanie zasad określonych w przedmiotowej procedurze jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej i/lub karnej.

ROZDZIAŁ II
ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE
MIĘDZY MAŁOLETNIAMI A PRACOWNIKAMI,
W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNIICH

§ 2

1. Rekrutację na stanowiska w szkole przeprowadza się zgodnie z przepisami prawa w szczególności Karty Nauczyciela oraz ustawy o pracownikach samorządowych.
2. Nauczyciela zatrudnia się jeżeli nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Nauczyciel przed nawiązaniem stosunku pracy jest obowiązany przedstawić dyrektorowi informację z Krajowego Rejestru Karnego (z wyjątkiem przypadku gdy z nauczycielem jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia na podstawie art. 20 ust. 5c poprzedniego stosunku pracy).
3. Nauczyciela zatrudnia się jeżeli nie był prawomocnie ukarany karą dyscyplinarną zwolnienie z pracy z zakazem przyjmowania ukaranego do pracy w zawodzie nauczyciela w okresie 3 lat od ukarania w okresie 3 lat przed nawiązaniem stosunku pracy, albo karą dyscyplinarną wydalenie z zawodu nauczyciela. Dyrektor przed nawiązaniem stosunku pracy z nauczycielem, jest obowiązany zasięgnąć informacji z centralnego rejestru orzeczeń dyscyplinarnych, w którym gromadzi się informacje o nauczycielach prawomocnie ukaranych karami dyscyplinarnymi oraz informacje o zawieszeniu nauczyciela w pełnieniu obowiązków.
4. Dyrektor przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi:
 - a. uzyskuje informacje, czy dane osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze,
 - b. w/w osoba przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego

w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego,

- c. w/w osoba posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Jeżeli prawo państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, w/w osoba, składa pracodawcy lub innemu organizatorowi oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. W/w oświadczenie składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
- d. w/w osoba składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub

wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Jeżeli prawo państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, w/w osoba, składa pracodawcy lub innemu organizatorowi oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. W/w oświadczenie składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

5. Informacje, o których mowa w § 2 ust. 4 pkt 1, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w § 2 ust. 4 pkt 2-4, pracodawca załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.
6. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 4-5, nie jest wymagane przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem

sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, członka rodziny małoletniego, lub osoby znanej osobiście rodzicowi małoletniego albo przedstawicielowi ustawowemu małoletniego, gdy jest ona wykonywana w stosunku do małoletniego dziecka, którego rodzic albo przedstawiciel ustawowy są dopuszczającymi do działalności. Przez członka rodziny należy rozumieć osobę spokrewnioną albo osobę niespokrewnioną, pozostającą w faktycznym związku oraz wspólnie zamieszkującą i gospodarującą.

§ 3

Nauczyciele i pracownicy szkoły uczestniczą w szkoleniach dotyczących zapoznawania się ze Standardami w szczególności rozpoznawania niedozwolonych zachowań oraz zasadami postępowania.

§ 4

1. Pracownik szkoły podejmuje wszystkie czynności w odniesieniu do małoletniego mając na uwadze jego dobro i w jego najlepszym interesie, traktując go z szacunkiem oraz uwzględnia godność małoletniego i jego potrzeby, według najlepszej wiedzy, w zgodzie z zasadami etyki, w szczególności etyki zawodowej.
2. Pracownik szkoły działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.
3. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych określonych w niniejszej procedurze, w jakiegokolwiek formie.

§ 5

1. Pracownik szkoły obowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnim i każdorazowego rozważenia, czy zachowanie, komunikat bądź działanie wobec niego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Pracownik szkoły obowiązany jest do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.

1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły:

- a. zapewnienie bezpiecznego i respektującego środowiska, w którym uczniowie mogą rozwijać się i uczyć;
- b. podejmowane czynności przez pracowników Szkoły są działaniami skierowanymi dla dobra ucznia. Wszelkie działania i decyzje dotyczące małoletnich powinny być podejmowane z korzyścią dla ich zdrowia, bezpieczeństwa i rozwoju. Uczeń powinien być traktowany z szacunkiem, godnością i uwagą w ramach swoich indywidualnych potrzeb i praw;
- c. wobec ucznia nie stosuje się przemocy w jakiegokolwiek formie;
- d. zasady bezpiecznych relacji pracowników z uczniami obowiązują wszystkich pracowników;
- e. znajomość Standardów potwierdzona jest podpisem pracownika.

2. Pracownik Szkoły utrzymuje prawidłowe relacje z uczniami. Działania pracownika wobec ucznia muszą być odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów.

1. Pracownik Szkoły w kontakcie z uczniami:

- a. zachowuje się w sposób prawidłowy i odnosi się do ucznia z szacunkiem;
- b. jest otwarty i gotowy na komunikację i wysłuchanie potrzeb i zmartwień uczniów, wysłuchuje uczniów i udziela im odpowiedzi dostosowanej i adekwatnej do sytuacji i wieku ucznia;
- c. nie lekceważy ucznia, nie zawstydza, nie upokarza i nie obraża;
- d. zachowania niedozwolone obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej;
- e. nie ujawnia informacji o uczniu osobom do tego nieuprawnionym;
- f. podejmując decyzję dotyczącą ucznia bierze pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych uczniów;
- g. w sytuacjach wymagających wykonania przez personel placówki czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego unikać należy innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim, w szczególności w przypadku udzielania niezbędnej pomocy przedmedycznej małoletniemu;

- h. w przypadku konieczności rozmowy z uczniem na osobności, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie (nie dotyczy to w szczególności pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa);
 - i. nie wolno niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym;
 - j. niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej, nie wolno stosować gróźb, zastraszać i przymuszać;
 - k. nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienia utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby szkoły, na podstawie zgody udzielonej przez prawnych opiekunów;
 - l. nie jest dozwolone proponowanie małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani substancji psychoaktywnych, jak również używanie ich w obecności małoletnich;
 - m. nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także komentarze, żarty, gesty zawierające podtekst seksualny oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych;
 - n. nie jest dozwolone nawiązywanie kontaktów z małoletnimi uczęszczającymi do Szkoły poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych;
 - o. nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi uczęszczającymi do Szkoły za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji;
 - p. jeżeli zachodzi konieczność, pracownik Szkoły może kontaktować się z uczniami za pośrednictwem portali społecznościowych, pod warunkiem korzystania z tej formy komunikacji jedynie w celach informacyjnych i organizacyjnych, przesyłania komunikatów poza porą nocną (22:00 – 06:00), akceptacji tej formy przez małoletniego, która może zostać wycofana w dowolnym momencie, przy braku sprzeciwu rodzica małoletniego.
 - q. powinien równo traktować uczniów;
 - r. realizujący zadania i obowiązki określone w ustawie Prawo oświatowe przetwarza dane osobowe w zakresie niezbędnym dla realizacji zadań i obowiązków wynikających z tych przepisów.
2. Nauczyciele oraz inne osoby pełniące funkcje lub wykonujące pracę w szkole są obowiązani do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub

- wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądowych uczniów.
3. Pracownik nie może utrzymywać wizerunków uczniów w celach prywatnych, a także zawodowych, jeżeli rodzic nie wyraził na to zgody.
 4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych wymaga bezwzględnego zachowania poufności wszystkich informacji pozyskanych w ramach wykonywanych zadań służbowych dotyczących małoletnich, oraz ich opiekunów, jak również pełnoletnich uczniów przez pracowników Szkoły.
 5. Zabronione jest przekazywanie przez pracowników Szkoły zasłyszanych, niepotwierdzonych informacji, plotek na temat uczniów.
 6. Pracownik Szkoły powinien zwracać szczególną uwagę na fakt, iż jego aktywność realizowana w sieci Internetu może być rozpoznawalną przez małoletnich, w związku z powyższym powinien w sposób odpowiedzialny manifestować swoje zaangażowanie w określone tematy, działalności, problemy, czy dyskusje w Internecie. Świadomość tego, że również równolegle małoletni mogą być obserwatorami, czy uczestnikami takich działalności, tematów, dyskusji, powinna prowadzić pracownika do dokonywania indywidualnej oceny w zakresie poprawności swojego zachowania. Pracownik Szkoły powinien zachować rozwagę i odpowiedzialnie wrażyć swoją aprobatę/dezaprobatę w mediach społecznościowych w odniesieniu do określonych treści, publikacji, stron, użytkowników, powinni także mieć świadomość rodzajów i funkcjonalności określonych aplikacji, gdzie sam fakt korzystania z nich może być negatywnie oceniony przez osoby trzecie.
 7. Zasady określonej w punktach 3 i 4 nie stosuje się:
 - a. w przypadku zagrożenia zdrowia małoletniego;
 - b. jeżeli małoletni i jego rodzic, wyrażą zgodę na ujawnienie określonych informacji;
 - c. w przypadku gdy przewidują to przepisy szczególne.

§ 7

1. Wychowawcy oddziałów zobowiązani są do przedstawienia uczniom Standardów, które obowiązują w Szkole.

2. Wychowawca oddziału zapewnia udzielenie odpowiedniej pomocy uczniom.

§ 8

1. Jakiegokolwiek formy przemocy fizycznej lub psychicznej wobec małoletnich są niedozwolone i nieakceptowalne. Należy unikać upokarzania, poniżania, zastraszania czy karania dzieci.
2. Pracownikowi nie wolno dotykać ucznia w sposób, naruszający jego bezpieczną strefę.
3. Pracownik powinien powstrzymać się od wszelkich form wykorzystywania wobec uczniów, zarówno fizycznego, jak i emocjonalnego. Kategorycznie zabrania się wszelkich form molestowania seksualnego.
4. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
5. Pracownik, który ma świadomość, iż uczeń doznał krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczniem, wykazując zrozumienie i wyczucie.
6. Niedopuszczalne jest spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z uczniem podczas wycieczek szkolnych.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z uczniem.
Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - a. pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczeń i rodzic wyrazi zgodę;
 - b. pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
 - c. pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po szkole.

§ 9

1. Kontakt pracownika w szczególności nauczyciela poza godzinami pracy z uczniami jest zabroniony z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Spotkania z uczniem lub rodzicem powinny odbywać się na terenie Szkoły.
3. Jeżeli zachodzi konieczność kontaktu pracownika z uczniem lub rodzicem poza godzinami pracy Szkoły, dozwolone są środki: służbowy telefon; służbowy e-mail; służbowy

komunikator; dziennik elektroniczny.

4. Zasad opisanych w punktach 1-3 nie stosuje się w przypadkach zagrożenia życia i zdrowia małoletniego.

ROZDZIAŁ III

WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZOWOLONE

§ 10

1. W szkole istnieją różne wymagania dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, które mają na celu zapewnienie zdrowego i bezpiecznego środowiska dla wszystkich uczniów.
2. Zasady komunikacji między małoletnimi, jak również uczniami Szkoły nie będącym małoletnimi:
 - a. Każdy zasługuje na uważne słuchanie, empatię oraz postawę wyrażającą szacunek;
 - b. Nie wolno zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego;
 - c. Każdy uczeń, w tym małoletni wyraża własne poglądy, oceny i spojrzenie na świat w sposób wolny od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
3. Jeżeli uczeń w tym małoletni jest świadkiem stosowania przez inną osobę wobec ucznia Szkoły, w szczególności małoletniego jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, powinien reagować na nią poprzez np. pomoc ofierze – jeżeli jest to możliwe, szukając pomocy u osoby dorosłej, zgłaszając zdarzenie pracownikowi Szkoły;
4. Małoletni jest zobowiązany do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Uczeń, w tym małoletni uznaje prawo innych do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny.
6. We wzajemnym kontakcie uczniowie, w tym małoletni zachowują wysoką kulturę. Używają zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam.
7. Wymogi dotyczące niedozwolonych zachowań:

- a. Zakaz przemocy fizycznej i werbalnej. Wszelkie formy przemocy fizycznej, w tym między innymi bijatyki, zadawanie ciosów, kopnięcia czy wszelkie formy obraźliwych komentarzy są zabronione.
- b. Zakaz molestowania i nękania.
- c. Zakaz niewłaściwego dotykania. Wszelkie niewłaściwe dotykanie innych uczniów, na przykład sprośne gesty czy niestosowne dotykanie bez zgody drugiej osoby, są niedopuszczalne.
- d. Zakaz wykorzystania przemocy seksualnej na przykład nieodpowiednie uwagi o charakterze seksualnym, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, molestowanie seksualne, wszelkiego rodzaju agresja seksualna są zabronione.
- e. Zakaz używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych/odurzających, alkoholu, papierosów w tym e-papierosów. Uczniowie nie powinni posiadać, używać, proponować ani rozprowadzać w/w środków. Szkoła prowadzi programy edukacyjne w tym zakresie i podejmuje działania przeciwdziałające uzależnieniom.
- f. Zakaz kradzieży. Kradzież czyjegoś mienia, w tym pieniędzy, przedmiotów szkolnych czy osobistych przedmiotów, jest niedozwolona.
- g. Zachowania niedozwolone obejmują używanie agresji i przemocy, wulgarnych słów, gestów oraz żartów;
- h. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z zależności lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- i. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku innych osób dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie.
- j. Nie jest dozwolone przynoszenie do Szkoły i/lub proponowanie alkoholu, wyrobów tytoniowych ani substancji psychoaktywnych/odurzających jak również ich używanie. Powyższe dotyczy także wycieczek, uroczystości i imprez szkolnych.
- k. Niedozwolone jest również:
 - a) pisanie obraźliwych, poniżających, wulgarnych, niecenzuralnych lub zawierających groźby treści na ścianach, meblach, drzwiach itp., a także w mediach społecznościowych, w wiadomościach tekstowych, a także stosowanie cyberprzemocy;
 - b) niszczenie, nie szanowanie własności innych osób;
 - c) kradzież, przywłaszczanie sobie przedmiotów;

- d) grożenie, wyłudzenie pieniędzy lub innych korzyści;
 - e) rozwiązywanie konfliktów w sposób siłowy i wykorzystywanie przewagi fizycznej;
 - f) szykanowanie innych osób z jakiegokolwiek powodu, a także wykluczanie, izolowanie, manipulowanie, obniżanie statusu innej osoby w grupie;
 - g) śledzenie, szpiegowanie, zmuszanie do określonego zachowania się;
 - h) upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody widocznych na nich osób;
 - i) przynoszenie do Szkoły niebezpiecznych przedmiotów i substancji;
8. Uczniowie budują wzajemnie relacje poprzez wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez krzywdzenia, w tym użycia siły, rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą.

ROZDZIAŁ IV
ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI
W SYTUACJACH PODEJRZEWANIA KRZYWDZENIA
LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO

§ 11

1. Pracownicy Szkoły w związku z podejmowaniem interwencji w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich tj. uczeń jest często brudny, uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.; uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, okularów itp.; uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych; uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia; podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia; pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego, uczeń nadmiernie zakrywa ciało niestosownie do sytuacji i pogody; boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu; uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.; uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.; chronicznie jest nieobecny w szkole; uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości; uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet); używa

środków psychoaktywnych; w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne; uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku; uczeń ucieka z domu; nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia.

2. Jeżeli z czynnikami ryzyka krzywdzenia małoletnich współwystępują określone zachowania rodzica to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to między innymi: rodzic podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia; rodzic odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia; rodzic mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje ucznia (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”); rodzic poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego; rodzic nie interesuje się losem i problemami małoletniego; rodzic często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni; rodzic jest apatyczny, pogrążony w depresji; rodzic zachowuje się agresywnie; rodzic ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji; wypowiada się niespójnie; rodzic nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego; rodzic faworyzuje jedno z rodzeństwa; rodzic przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym; rodzic nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka lub poinformowania przez ucznia o stosowanej wobec niego przemocy pracownik Szkoły informuje wychowawcę oddziału.
4. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik placówki ma obowiązek:
 - a) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała, lub skonsultować z pielęgniarką, jeżeli uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia;
 - b) poinformować o zdarzeniu, lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego Dyrektora oraz pedagoga/psychologa. Powiadamiając Dyrektora o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego pracownik placówki: przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić lub których wystąpienie podejrzewa, informuje o zachowaniach i wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia;
 - c) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego (Wzór 2).
5. Wychowawca oddziału wraz z psychologiem i/lub pedagogiem podejmują rozmowę

z uczniem a następnie z jego rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.

6. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego przestępstwa, Dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba:
 - 1) składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (Wzór 3),
 - 2) podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie Szkoły.
7. Wychowawca oddziału monitoruje sytuację i dobrostan ucznia.

§ 12

Interwencja w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osoby trzecie, związane ze Szkołą tj. pracownicy Szkoły, wolontariusze, organizacje i firmy współpracujące ze Szkołą:

1. jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego zdrowie lub życie, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowanie go od osoby stwarzającej zagrożenie. Wychowawca, pedagog lub inny pracownik wskazany przez Dyrektora zobowiązany jest do zawiadomienia policji pod nr 112 lub 997, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji o możliwości popełnienia przestępstwa.
2. jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowanie go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora o tym fakcie.
3. jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog zauważy inne niepokojące zachowania wobec uczniów np. krzyki, niestosowne komentarze, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowanie go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora o tym fakcie.

§ 13

Interwencja w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osobę nieletnią:

1. jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie lub zdrowie, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowanie go od osoby stwarzającej zagrożenie. Następnie powinien zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora o tym fakcie. Wychowawca, psycholog, pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicem ucznia i rodzicem osoby nieletniej podejrzanej o w/w czyn. Jednocześnie pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka podejrzanego o w/w czyn oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora.
2. jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowanie go od osoby stwarzającej zagrożenie. Następnie powinien zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora o tym fakcie. Wychowawca, psycholog, pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicem ucznia i rodzicem osoby nieletniej podejrzanej o w/w czyn i opracowują działania naprawcze. W przypadku braku poprawy pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka podejrzanego o w/w czyn oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora (Wzór 5).

§ 14

Interwencja w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez jego rodzica:

1. jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń doświadczył przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony rodzica, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia. Następnie powinien zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora o tym fakcie. Wychowawca, psycholog, pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem a następnie z rodzicem ucznia. W przypadku braku współpracy rodzica pedagog, psycholog wraz z wychowawcą wprowadzają procedurę „Niebieskiej Karty” i sporządzają pismo do ośrodka pomocy społecznej oraz przedstawiają pismo do podpisu Dyrektora. Jednocześnie pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz

przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora (Wzór 5).

2. jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń jest zaniedbany lub jego rodzic jest niewydolny wychowawczo, wychowawca powinien zadbać o bezpieczeństwo ucznia. Następnie powinien zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora o tym fakcie. Wychowawca, psycholog, pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem a następnie z rodzicem ucznia i opracowują działania naprawcze. W przypadku braku poprawy pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają pismo do ośrodka pomocy społecznej oraz przedstawiają pismo do podpisu Dyrektora i/lub zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora (Wzór 5).

§ 15

1. Osoba wszczynająca procedurę podejmuje działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej.
2. Działania, o których mowa w ust. 1, polegają w szczególności na:
 - a. zapobieżeniu zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy domowej, w tym informowaniu Policji lub Żandarmerii Wojskowej o okolicznościach uzasadniających zastosowanie art. 15aa i art. 15aaa ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, a w przypadku żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową – art. 18a i art. 18aa ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych;
 - b. udzieleniu osobie doznającej przemocy domowej pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnieniu pomocy medycznej;
 - c. zaspokojeniu podstawowych potrzeb, w tym udzieleniu wsparcia i poradnictwa, w szczególności od przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń działających na rzecz osób doznających przemocy domowej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

ROZDZIAŁ V

PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO, ZAWIADOMIENIE SĄDU OPIEKUŃCZEGO ORAZ OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA WSZCZYNIANIE PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY”

§ 16

1. Składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego:
 - a. Dyrektor Szkoły, który w związku ze swą działalnością dowiedział się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję (Wzór 3) oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.
 - b. Dyrektor Szkoły, który w związku ze swoją działalnością dowiedział się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję (Wzór 5) oraz przedsięwziąć niezbędne czynności, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu zabronionego.
 - c. Dyrektor Szkoły, który stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności dopuszczenie się czynu zabronionego, naruszanie zasad współżycia społecznego, uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, zwanych dalej "substancją psychoaktywną", uprawianie nierządu, ma społeczny obowiązek odpowiednio przeciwdziałać temu, a przede wszystkim zawiadomić o tym rodziców, sąd rodzinny (Wzór 5), Policję lub inny właściwy organ (Wzór 3).
 - d. Pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora.
2. Składanie zawiadomień do Sądu opiekuńczego:
 - a. Jeżeli Dyrektorowi Szkoły znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

- b. Pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora.
3. Składanie wniosku o wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”:
- a. Procedurę „Niebieskiej Karty” wszczyna Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona.
 - b. Wszczęcie procedury "Niebieskiej Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.
 - c. Pedagog, psycholog wraz z wychowawcą wypełniają formularz „Niebieska Karta” oraz przedstawiają wypełniony dokument do podpisu Dyrektora.

ROZDZIAŁ VI

ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW

ZAKRES KOMPETENCJI OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PRZYGOTOWANIE PRACOWNIKÓW SZKOŁY DO STOSOWANIA STANDARDÓW.

ZASADY PRZYGOTOWANIA PRACOWNIKÓW DO ICH STOSOWANIA ORAZ SPOSÓB DOKUMENTOWANIA TEJ CZYNNOŚCI

§ 17

1. Dyrektor Szkoły jest odpowiedzialny za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów oraz za przegląd i aktualizację Standardów Ochrony Małoletnich; przeprowadza szkolenie, zapoznaje pracowników ze Standardami, udziela niezbędnych wyjaśnień oraz odbiera oświadczenia od pracowników o zapoznaniu się ze Standardami (Wzór 1).
2. Dyrektor Szkoły monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach.
3. Dyrektor zobowiązany jest do przeprowadzania wśród pracowników Szkoły (przynajmniej raz na dwa lata) ankiety dotyczących Standardów (Wzór 4). Wyniki ankiety służą do

wprowadzenia zmian zapisów dokumentu.

4. Dokonując monitoringu Standardów, Dyrektor Szkoły może wyznaczyć osobę do przeprowadzenia ankiety wśród uczniów, dotyczącej świadomości małoletnich z form pomocy realizowanych przez Szkołę (Wzór 4). Wyniki ankiety służą do wprowadzenia zmian zapisów dokumentu.
5. Co najmniej raz na dwa lata Dyrektor dokonuje oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.
6. Dyrektor w razie konieczności opracowuje aktualizację Standardów. Dyrektor wprowadza do Standardów zmiany i podaje do wiadomości.

ROZDZIAŁ VII

ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA RODZICOM ALBO OPIEKUNOM PRAWNYM LUB FAKTYCZNYM ORAZ MAŁOLETNIM STANDARDÓW DO ZAZNAJOMIENIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

§ 18

1. Standardy Ochrony Małoletnich jest dokumentem ogólnodostępnym dla pracowników, rodziców oraz uczniów.
2. Standardy opublikowane są na stronie internetowej Szkoły, w wersji papierowej dostępne są w Sekretariacie Szkoły, pokoju nauczycielskim i gabinecie psychologa.
3. Pracownicy Szkoły zobowiązani są do zapoznania się z dokumentem i potwierdzenia tego faktu w odpowiednim oświadczeniu.
4. Standardy omawiane są na pierwszym zebraniu z rodzicami w danym roku szkolnym (nie dotyczy wprowadzenia dokumentu oraz sytuacji zmiany zapisów w związku z aktualizacją – w takim przypadku niezwłocznie zapoznanie się z dokumentem lub zmianami w dokumencie).
5. Rodzic podpisuje oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami.
6. Wychowawca na lekcji wychowawczej ma obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i możliwości intelektualnych.
7. Małoletni i rodzice małoletnich są jednocześnie informowani o adresie strony internetowej szkoły na której opublikowany jest dokument oraz o dostępności w formie papierowej.

8. Wersja skrócona Standardów Ochrony Małoletnich podlega wywieszeniu na tablicy informacyjnej umieszczonej na korytarzu szkolnym.

ROZDZIAŁ VIII

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ O ZDARZENIACH ZAGRAŻAJĄCYCH MAŁOLETNIEMU I UDZIELENIU MU WSPARCIA.

SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

§ 19

1. Zgłoszenie o zdarzeniach zagrażających małoletniemu może nastąpić do każdego pracownika szkoły; Pracownik powyższą informację przekazuje Dyrektorowi lub wychowawcy oddziału.
2. W szkole osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia są Dyrektor, Wychowawca oddziału, Psycholog szkolny, Pedagog szkolny.
3. Uczniowie mogą zgłaszać sytuacje zagrażające bezpieczeństwu małoletniemu do każdego pracownika w szczególności Dyrektora, Wychowawcy, Psychologa i Pedagoga, którzy muszą zareagować i podjąć odpowiednie kroki w celu zapewnienia wsparcia potrzebującym uczniom.
4. Zgłoszenia zdarzeń mogą następować osobiście, telefonicznie, na adres e-mail lub listownie. Do każdego zgłoszenia sporządza się notatkę służbową (Wzór 2).

§ 20

1. W przypadku ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego sporządza się informację w Karcie interwencji (Wzór 6).
2. Szkoła prowadzi Rejestr zgłoszeń zdarzeń zagrażających dobru małoletniego (Wzór 7), w którym wszystkie znaczące zdarzenia zagrażające dobru małoletniego są

dokumentowane. W Rejestrze powinny być wpisywane daty, opisy zdarzeń, osoby zaangażowane, środki podjęte przez personel szkoły. Wszystkie wpisy powinny być podpisane i datowane przez osobę odpowiedzialną za prowadzenie dziennika.

3. Wszystkie dokumenty dotyczące incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywane są w sposób zapewniający bezpieczeństwo danych osobowych. Dostęp do danych ograniczony jest wyłącznie do Dyrektora oraz osób przez niego upoważnionych.
4. Pracownik ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
5. Dane osobowe ucznia są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
6. Dokumenty związane z incydentami lub zdarzeniami zagrażającymi dobru małoletniego powinny być przechowywane w sposób chroniony przed uszkodzeniem lub zagubieniem danych. Umieszczenie dokumentów w zamkniętych szafkach, szafach na dokumenty lub sejfach.
7. Pracownicy zobowiązani są do zachowania w poufności informacji o incydentach lub zdarzeniach zagrażających dobru małoletnich.

ROZDZIAŁ IX

ZASADY KORZYSTANIA Z URZADZEŃ ELEKTRONICZNYCH

Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET.

PROCEDURY OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGRAŻAJĄCYMI W SIECI

INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

§ 21

1. Szkoła zapewnia uczniom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności należy instalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Szkole:
 - a. Na terenie szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na

- zajęciach komputerowych;
- b. Pracownik szkoły czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas lekcji;
 - c. sieć szkolna jest monitorowana, sieć szkolna jest zabezpieczona. Za zabezpieczenie odpowiada osoba odpowiedzialna za Internet wyznaczona przez Dyrektora.
3. Do zadań osoby wyznaczonej w ust. 2c należy w szczególności:
- a. zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi treściami,
 - b. monitorowanie szkolnego ruchu sieciowego;
 - c. instalacja oraz aktualizacja oprogramowania filtrującego treści internetowe, oprogramowania monitorującego korzystanie przez uczniów z Internetu, oprogramowania antywirusowego, oprogramowania antyspamowego, firewall.
 - d. przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści;
 - e. zgłaszanie Dyrektorowi ujawnionych nieetycznych incydentów.
 - f. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.
 - g. Informację o uczniu, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje Dyrektorowi. Z uczniem lub klasą przeprowadzona jest rozmowa z psychologiem/pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.

§ 22

1. W Szkole obowiązują zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet w celu stworzenia odpowiedniego i bezpiecznego środowiska edukacyjnego.
2. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność i za zgodą rodziców.
3. Uczniowie nie mogą korzystać bez zgody nauczyciela z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, treningów, uroczystości, a także zajęć pozalekcyjnych organizowanych na terenie szkoły.

4. W Szkole obowiązuje zakaz korzystania z urządzeń elektronicznych w czasie lekcji, uroczystości szkolnych i innych wydarzeń organizowanych w szkole, aby skupić uwagę na nauce i interakcji z innymi uczniami.
5. Uczniowie mogą używać urządzeń tylko na korytarzach szkolnych w czasie przerw międzylekcyjnych.
6. W czasie lekcji i innych zajęć edukacyjnych dozwolone jest używanie urządzeń tylko w celach edukacyjnych związanych z nauką, takich jak przeglądanie materiałów dydaktycznych, wyszukiwanie informacji czy współpraca nad projektami, pod nadzorem nauczyciela.
7. Uczniowie muszą korzystać z urządzeń elektronicznych w sposób bezpieczny i odpowiedzialny.
8. Uczniowie są informowani przez wychowawców o zasadach o którym mowa w ust. 1 - 7, oraz o odpowiedzialności za swoje urządzenia elektroniczne.

§ 23

W celu ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie należy stosować poniższe zasady:

1. Na lekcjach informatyki i zajęć z wychowawcą klasy prowadzi się edukację uczniów na temat bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów cyfrowych.
2. Bezpieczne korzystanie z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet obejmuje następujące zasady:
 - a) nie podawanie swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres;
 - b) dbanie o nierozpowszechnianie swojego wizerunku. W przypadku publikacji zdjęć w sieci należy zadbać, aby dostęp do nich miały wyłącznie osoby znajome. Nie udostępniać zdjęć nieznanym, w szczególności zdjęć intymnych, czy w niepełnym ubraniu;
 - c) informowanie rodziców lub pracowników Szkoły o każdym przypadku napotkania w sieci treści, które wydają się nielegalne lub niebezpieczne, czy w jakikolwiek sposób wywołują niepokój małoletniego;
 - d) informowanie rodziców lub pracowników Szkoły o propozycjach spotkania, otrzymanych od internetowych znajomych, z którymi kontakt małoletni nawiązał i utrzymuje wyłącznie przy pomocy sieci Internet;

- e) nie atakowanie nikogo w sieci, niezależnie od tego, jakie zdanie wyraża. Zaniechanie agresji, w tym werbalnej;
 - f) nie korzystanie z sieci przez zbyt długi czas, bo zbyt długie korzystanie z komputera, tabletu czy smartfona może zaszkodzić zdrowiu. Dłuższe korzystanie z sieci, oznacza rzadszy kontakt bezpośredni, a takie kontakty są najbardziej wartościowe.
3. Na terenie szkoły dostęp małoletniego ucznia do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na zajęciach lekcyjnych. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych podczas zajęć lekcyjnych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym.
 4. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika Szkoły, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik Szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć.
 5. W ramach lekcji z wychowawcą przeprowadza się z uczniami pogadanki i/lub warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (przynajmniej raz w roku szkolnym).
 6. Ustanowić politykę bezpieczeństwa online, która określi strony internetowe niedozwolone, jakie treści są niedopuszczalne, jak postępować w przypadku natrafienia na treści szkodliwe oraz jak monitorować zachowanie uczniów w sieci.
 7. W Szkole używa się oprogramowania do filtrowania treści, które blokuje dostęp do stron zawierających treści nieodpowiednie dla dzieci np. pornografii, przemocy czy nieodpowiednich treści seksualnych.
 8. Nauczyciele powinni określić, jakie aplikacje są dozwolone na urządzeniach mobilnych, jakie treści mogą być pobierane czy przesyłane, a także jakie zasady dotyczące prywatności muszą być przestrzegane.
 9. Szkoła regularnie informuje rodziców o zagrożeniach w sieci, zasobach i narzędziach dostępnych dla dzieci, jak również o podejmowanych działaniach w celu ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi.
 10. Jeśli nauczyciel zauważy nieodpowiednie/szkodliwe treści lub przeprowadzanie działań niezgodnych z prawem/nielegalnych, powinien zgłosić to Dyrektorowi lub odpowiednim organom ścigania.
 11. Małoletni uczeń obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami pracowników Szkoły, przy czym każdemu użytkownikowi zabrania się:
 - a) instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie;

- b) usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu;
- c) dotykania kabli, montażu i demontażu elementów komputera, drukarek, i innych urządzeń znajdujących się w Szkole.

ROZDZIAŁ X

ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

§ 24

1. Dodatkowo oprócz zastosowania procedury interwencji, Dyrektor tworzy grupę wsparcia dla ucznia.
2. W skład grupy wchodzi Dyrektor, wychowawca oddziału, psycholog szkolny i pedagog szkolny.
3. Grupa może zostać zwiększona o specjalistów w zależności od doznanej krzywdy.
4. Grupa wsparcia spotyka się celem ustalenia jaka pomoc uczniowi będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu. Jeżeli w szkole zostanie zastosowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest ona bezpłatna i może być udzielona za zgodą rodziców.
5. Grupa wsparcia tworzy Plan Wsparcia, który stanowi dokument zapisany i przechowywany w aktach ucznia. W przypadku braku zgody rodzica psycholog i/lub pedagog udzielają uczniowi wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. Rodzicom przedstawia się ofertę poradnictwa i konsultacji. Jeśli stwierdzone zostaną okoliczności wskazujące na zagrożenie niewypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodziców, Dyrektor zgłasza ten fakt do sądu rodzinnego.
6. Plan wsparcia zawiera informacje o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami/rodzicami/nauczycielami oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia. Wsparcie obejmuje także współpracę z instytucjami pomocowymi, Policją i Prokuraturą.
7. Wnioski ze spotkań z pedagogiem i psychologiem szkolnym stanowią dane wrażliwe uczniów i nie są dołączane do Planu wsparcia.

ROZDZIAŁ XI

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 25

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Szkoły, uczniów i ich rodziców, w szczególności poprzez udostępnieniu w pokoju nauczycielskim, sekretariacie szkoły oraz poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, jak również poinformowanie rodziców uczniów za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

Wzór 1

.....
(miejsowość, data)

OŚWIADCZENIE

**o zapoznaniu się z treścią dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich
i przestrzeganiu zasad w nim zawartych**

Ja, nr PESEL.....

oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w I Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Kazimierza Wielkiego w Olkuszu oraz zobowiązuję się do ich stosowania i przestrzegania w szczególności do raportowania informacji na temat zdarzeń i działań niezgodnych z ich treścią.

.....

(Podpis)

Wzór 2

....., dnia
(miejsowość, data)

NOTATKA SŁUŻBOWA

o podejrzeniu stanu krzywdzenia dziecka lub o uzyskaniu informacji o krzywdzeniu dziecka

Do:
(osoba wyznaczona do realizacji SOM)

Od:

Temat:

Treść:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(opis zaobserwowanego zdarzenia / opis posiadanych informacji)

.....

Wzór 3

L. Dz.

.....
miejsowość, data

Prokuratura Rejonowa w

.....
(adres)

Zawiadamiający:

(imię i nazwisko lub nazwa instytucji)

Reprezentowanej przez:

Adres do korespondencji:

.....

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa¹

Niniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.....² na szkodę małoletniego

.....
(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

przez

(imię i nazwisko domniemanego sprawcy)

Uzasadnienie

.....
.....
.....
.....

Opis sytuacji /zdarzenia

.....
.....
.....

¹ Złożenie wniosku jest wolne od opłat

² W tym miejscu należy wpisać o jakie przestępstwo chodzi.

.....
(Tutaj należy bardzo zwięźle opisać sytuację/zdarzenie, które miało miejsce uzasadniające podejrzenie, iż doszło do popełnienia przestępstwa).

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniego, wnoszę o wszczęcie postępowania w sprawie.

Wszelką korespondencję w sprawie proszę kierować na adres korespondencyjny, z powołaniem numeru i liczby dziennika pisma.

.....
(podpis składającego wniosek)

Załączniki:

(o ile są)

-

-

Wzór 4

Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Szkole, w której pracujesz/ do której uczęszcza Twoje dziecko?	TAK / NIE / NIE WSZYSTKIE
Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem” obowiązujące w Szkole?	TAK / NIE
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia uczniów?	TAK / NIE
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia małoletnich?	TAK / NIE
Czy byłeś/-aś świadkiem lub miałeś/-aś informacje dotyczące naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem przez pracownika/ucznia/rodzica?	TAK / NIE
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone?	
Czy stosowałeś/-aś procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem? Czy podjąłeś/-aś jakieś działania? Jeśli tak, to jakie? Jak przebiegła interwencja?	
Czy zastosowane procedury były skuteczne?	TAK/ NIE
Jeśli nie – dlaczego?	
Czy wiesz kogo poinformować lub do kogo zwrócić się o pomoc jeśli zdarzy Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich?	TAK / NIE
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujących w Szkole?	TAK / NIE
Jeśli tak – jakie?	

Wzór 5

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny³

³ Złożenie wniosku jest wolne od opłat

.....
miejsowość, data

L. Dz.

Sąd Rejonowy⁴ w

Wydział Rodzinny i Nieletnich

.....

.....
(adres sądu)

Wnioskodawca:

(imię i nazwisko lub nazwa instytucji)

Reprezentowanej przez:

Adres do korespondencji:

.....

Uczestnicy postępowania:.....

.....

.....
(imiona i nazwiska, adres/adresy rodziców/opiekunów dziecka)

Rodzice małoletniego:

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego (imię i nazwisko dziecka, data urodzenia, adres pobytu)⁵ i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

.....
.....

Opis sytuacji zagrożenia dobra dziecka.....

.....

(Tutaj należy opisać niepokojące sytuacje, co sprawiło, że zdecydowaliśmy się na podjęcie interwencji, dlaczego uważamy, że dobro dziecka jest zagrożone. Jeżeli jest to możliwe to trzeba zamieścić informacje o osobach, które były/są świadkami niepokojących zdarzeń.)

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego

⁴ Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka.

⁵ Podanie adresu zamieszkania/pobytu jest istotne bo pod ten adres Sąd wyśle osobę/kuratora na wywiad rodzinny.

..... jest zagrożone a rodzice/opiekunowie nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację dziecka jest uzasadniony. W związku z powyższym, wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zabezpieczenia dobra małoletniego dziecka, tj.

.....
(Tutaj należy podać oczekiwania wnioskującego np. ustanowienie kuratora, ograniczenie władzy rodzicielskiej itp.)

Wszelką korespondencję w sprawie proszę kierować na adres korespondencyjny, z powołaniem numeru i liczby dziennika pisma.

.....
(podpis składającego wniosek)

Załączniki:

-

-

Wzór 6

KARTA INTERWENCJI

Nr

Imię i nazwisko małoletniego:		
Data interwencji	Przyczyna (forma krzywdzenia)	Osoba zawiadamiająca:

Osoba/osoby upoważnione do działania w sprawie		
OPIS PODJĘTYCH DZIAŁAŃ		
Data	Rodzaj działania/ustalenia/spotkanie	Ustalenia
PODJĘTA INTERWENCJI		
Data	Forma podjętej interwencji	Organ, do którego zgłoszono sprawę
	<i>Np. niebieska karta</i>	
	<i>Np. zawiadomienie sądu rodzinnego</i>	
	<i>Np. sporządzenie planu wparcia</i>	
	<i>Np. zawiadomienie organów ścigania</i>	
Wyniki interwencji: <i>Jeżeli Szkoła posiada stosowne informacje</i>		
Uwagi i podsumowanie:		

Wzór 7

**REJESTR ZGŁOSZEŃ ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU
MAŁOLETNIEGO**

strona

Lp.	Data zgłoszenia	Osoba zgłaszająca <i>Imię nazwisko</i>	Opis zgłoszenia/proponowanej zmiany	Status zgłoszenia/ proponowanej zmiany
-----	--------------------	---	-------------------------------------	---

